

DEBRÉCZÉNI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

EGY ÓRA . . . K 20.—
NEGYED ÉVRE K 55.—
FÉL ÉVRE . . . K 110.—
EGÉSZ ÉVRE . K 220.—

SZERKESZTŐSÉG ÉS
KIADÓHIVATAL: DEB-
RECEN, PIAC-U. 49. SZ.
TELEFONSZÁM: 18.

Apponyi és Teleky a nemzetgyűlésen nyilatkoztak a békeszerződésről

Budapest, május 26. A nemzetgyűlés mai ülésének megnyitása után *Rakovszky* István elnök bejelentette, hogy *Apponyi* Albert gróf és *Teleky* Pál gróf külügyminiszter a napirend előtt kívánnak felszólalni a békeszerződés ügyében.

A külügyminiszter nyilatkozata

Teleky Pál gróf külügyminiszter nyilatkozott először. Ezt a magában véve elfogadhatatlan békét el kell fogadni. Erőnk pedig nincs, amellyel ezt a határozatot meg lehetne változtatni. A kormány nem tagadhatja meg a béke aláírását. Tény, hogy Magyarországgal szemben a megváltozott nézeteknek van tényleges alapja is. A nemzet élni akar és a kormány teljes felelősségének tudatában határozta el a béke aláírását. A békelevegő jegyzéke átadatott illetékes helyen Párisban, a határidő lejártának napján. Minthogy azonban a kérdés a békeszerződés aláírását illetően a békelevegő magyarországi képviselőéhez volt intézve, a delegáció lemondása után a kormányra hárult a feladat, hogy válaszoljon. A kormány jegyzéke is átadatott.

Apponyi beszéde

Apponyi Albert gróf emelkedett ezután szólásra. A békelevegő működéséről és eljárása történetéről jelentés fog a t. Ház elé kerülni és akkor lesz a nemzetgyűlés abban a helyzetben, hogy ítéletet mondjon afölött, vajjon hűségesen jártunk-e el abban a megbízásban, melyet az ország bizalma ruházott reánk. Annyit már most is megjegyezhetek, hogy a sikertelenséget én első pillanatban láttam és így az eredmény engem nem lepett meg.

Ez a reánk kényszerített békeszerződés összes igazságtalanságaival, lehetetlenségeivel, Magyarországgal és a népjoggal való méltatlanságaival senkit nagyobb keserőséggel nem tölt el, mint azokat, kiknek hétéken át az volt a feladatuk, hogy a békeszerződésen változtatásokat eszközöltesse. Azt csak tudnunk kellett, hogy a helyzetből reánk háruló nyomás és a nagyhatalmak változó hangulatának szimptomái következtében ezt a békeszerző-

dést alá kell írunk. De ez a határozat nem a békelevegő hatáskörébe tartozik, hanem azokéba, akik végső soron felelősséggel tartoznak a nemzetnek. Mi nem tartottuk feljogosítottunk magunkat arra, hogy az elutasítás vagy az aláírás kérdésében végleg határozzunk. De érzem azt a kötelességet, hogy a kormány elhatározásához hozzájáruljak, mert ehhez hozzájárul az én jelentésem és kötelességem kijelenteni, hogy én a kormány eljárását helyeslem és a vele járó erkölcsi felelősségben teljesen osztozom.

A szerződést kísérő levél a hatalmaknak azt a szándékát fejezi ki, hogy a szerződés igazságtalanságait majd békés meg egyezéssel igyekeznek jóvátenni. Ez az egyetlen vigasztaló momentum az egész békeszerződésben. Kétségbeesésre nincs ok, nem látok feketén ma sem. Kételynek csak ott van helye, hogy az ország meg tud-e bírkozni azokkal a nehézségekkel, amelyek elé most állították.

Egyetlen derűs vigasztaló momentum, hogy olyan uton járunk, amely nem a lesüllyedés felé, hanem a fölemelkedés felé vezet. Középeurópa rendjének leghatásosabb biztosítéka egy belől konszolidált, kifelé akcióképes Magyarország. Amitől kezdetben félték, abban ma már felismerik az európai érdeket. Ismétlem, hogy kifelé való érvényesülésünknek legfőbb feltétele a belső konszolidáció. E nélkül elvesztettünk mindent. Ha Magyarország itt áll mint a belső rendnek, a nemzeti szolidaritásnak, mint a valamennyiünket egyesítő közös hazszeregetnek országa, akkor megnyertük a partit, különben elvesztettük.

A beszéd befejezése után *Rakovszky* István elnök az egész Ház és az egész ország nevében a legmelegebb hála és elismerés kifejezését indítványozta a békelevegő iránt. Az elnök indítványát az egész Ház egyhangulag elfogadta és lelkesen tüntetett *Apponyi* és a békelevegő mellett.

Ezután általánosságban elfogadták a fővárosi törvényhatósági választásokról szóló törvényjavaslatot.

Gondolj az otthontaláná lett, szülőföldjükről elűzött menekültekre!

Handler Gyula bűnpöre

A főtárgyalás második napja

Változatlan érdeklődés mellett folytatja tovább a törvényszék *Handler* Gyula bűnpörének tárgyalását. A tegnapi délután és a mai délelőtt tanú kihallgatásokkal telt el. A főtárgyalás előrelátólag még jó ideig fog eltartani, ma délig még csupán a harmadik vádpontig jutott el a bíróság, a tanúknak legnagyobb része is hátra van még. Hílethozatalra alkalmasint csak a jövő hét első napjain kerülhet sor.

Részletes tudósításunk a következő:

A polgármester eltávolítása

A keddi délutáni folytatódó tárgyaláson *Márk* Endre polgármestert hallgatták ki tanúként. *Márk* Endre elmondja: hallotta, amint *Handler* október 31-én beszélt a Bika előtt s többek között ezt a kijelentést tette. Eljén a kommun! A diktatura alatt a polgármesteri hivatalban véletlenül ő volt a telefonál, amikor a direktoriumtól valamelyik népbiztosság 150 tuzsi kért. November 22-én este betegen feküdt, mikor egy csapat munkás megjelent a háza előtt és azt kiabálta: Mondj le azonnal! En az ágy szélére ülve meg is irtam a lemondást. Harmadnap felmentem *Handler* Gyula kormánybiztoshoz, aki azt mondta, kérjek fél évi szabadságot. Röviddel ezután *Csűrös* tanácsnok sürgetett *Handler* megbízásából, hogy kerjem nyugdíjazásomat. Ekkor éles, de nem haragos tárgyalást folytattam a kormánybiztossal, kinek távozóban azt mondtam: Ma nekem, holnap neked! Megértettem, tudom mire céloz, — válaszolta *Handler*.

Nagypéntek után többekkel együtt összeszedték a vonatnál elutazás előtt megjelent *Handler* és *Láng* Sándor dr.-t kikérte.

Vádolt emlékezetébe idézi tanúnak lemondása részleteit, úgy ahogy a vádolt vallotta.

Tanu: Az egész mese.

Handler és a kommunisták

Magoss György dr. tiszti főügyész hallott róla, hogy *Török* Gábor feltékeny volt *Handler* hatalmára s úgy nyilatkozott, hogy agyon kell ezt ütni, mert elárul bennünket. Tanu *Handler*nek vadásztársa volt és a bolsevizmus alatt is gyakran összejött vele. *Handler* — mondja a tanu — éppen úgy várta a bolsevizmus összeomlását, mint én, erről gyakran beszélgettünk. Vádolt a románok bejövetelekor a Margit-fürdőben munkágyűlést hívott össze, ahol ezt mondta: »Látjátok elvtársak, előre megmondtam, hogy idevezet az, ha erőszakosan lépünk fel. Tanu egyébként már évek óta folytatott vitákat *Handler*rel a szocializmus végcéljának, a kommunizmusnak megvalósíthatása felől.

Ügyész: Emlékszik-e tanu ur arra, hogy egy közigazgatási ülésen a vádolt azt mondta, hogy egyelőre nem akarunk mindent kommunizálni.

Tanu: Ezt nem mondta. Sőt annyira engedékeny és higgadt volt, hogy szinte uzássá vált, hogy az ülések végén *Komlóssy* köszöne-

tet mondott neki figyelmességéért és tapintatosságáért. Vádolt kérdésére elismeri, hogy *Handler* installációja alkalmával kijelentette, hogy az ő programja a munka.

Elnök: Önök, kik jóba voltak a vádoltal, nem intették őt óva attól, hogy a bolsevistáknál állást vállaljon?

Tanu: Sőt! neki köztük kellett lennie a mi érdekünkben.

Tiszay Zoltán rendőrfogalmazó 1919 április 23-án hajnalban jelen volt, mikor *Handler* telefonált a frontra, hogy vonuljanak vissza és Böhmeck, hogy távozzék Püspök-ladányból. Telefonon rendelkezett, hogy a waggonyárban levő 3 waggon munióit csatolják a vörösek vonatához. Böhmeck ezt mondta: Kedves Vilikém, a hadsereg szétfutott, itt nincs mit tovább keresni, minden ellenállás reménytelen. Az volt a tanu impressziója, hogy vádolt a vöröseket akarta megmenteni.

Czeglédi János cipész az állomásnál volt a tuzsok elvitelénél. Hallotta, mikor *Handler* így szólt: A tuzsokkal szigoruan kell bánni, ha valamelyik gorombáskodik, ki kell dobni a vonatból.

Vádolt: Erre a legilletékesebb tanu a fogva levő *Barta* István, kérem kihallgatását.

Tonheisz Elemér rendőrfőparancsnok hallotta, mikor *Handler* a Bikában a polgárság ellen lázító Vágóval azonosította magát.

Suhajda Béla bankigazgatónak Bélydy ny. főispán mondta, hogy *Handler* kommunista lehetett.

Kölcsey Sándor dr. tanu a kommunál alatt megkerdezte *Handler*től, hogy a szovjet választó listán hány kommunista van. *Handler* azt mondta, 8 vagy tíz.

Vádolt: Biztos volt Ön abban, hogy *Handler* nem kommunista?

Tanu: Biztos.

Rostkowitz Arthur hírlapíró jelen volt Vágó beszédénél, melynek véresszájúságán *Handler* enyhíteni próbált, kijelentvén, hogy a szocializmus és kommunizmus között időrendbeli különbség van, mert a szocializmus a fokozatos haladás útján akarja célját elérni.

Lenyél József asztalos, *Berger* Kálmán nyomdász, *Jóna* István munkás és *Kabay* József mérnök szociáldemokratának mondják *Handler*t.

Sinay Gábor dr. vármegyei aljegyző, aki titkára volt *Handler*nek, elmondja, hogy *Handler* többször kért felhatalmazást a kommunisták ellen. *Handler* egy ízben 10.000 munkást ajánlott fel a kormánynak a bolsevisták leverésére. Egy politika vita alkalmával *Handler* így szólt: »Ments Isten a tiszta szocialista kormánytól!«

A zsarolások vádja.

Ezután a második vádpontba foglalt 11 rendbeli zsarolásra nézve szólítja fel az elnök *Handler*t nyilatkozattételre.

Az első vádra *Handler* előadja, hogy *Regöcz* Márkus, a Haltenyésző Rt. központi főbizalmija jelentette neki, hogy a haltenyészőt szocializálták. *Handler* tiltakozott ez ellen, de tiltakozása mit sem használt. Erre *Kondor* Kálmán városi főszámvévelevél a Haltenyészőhöz s a szocializáló bizottságtól leltár

szerint vette át a Haltenyészti felszerelést Debrecen városnak.

A kötszerrekvirálásokról előadja, hogy a kötszerek az oláhok ellen harcoló katonaságnak kellettek. Még kormánybiztos korában kiment Kratochwil ezredessel Csucsára, ahol a katonák azt mondták nekik, hogy ők az oláhok ellen akarnak menni, s Erdélyt fel akarják szabadítani. Ők ezt jelentették a belügyminiszternek s engedélyt kértek az oláhok megátadására s egyben katonaságot próbáltak toborozni. A toborzás azonban sikertelen maradt, mert a polgárok kijelentették, hogy az védje Erdélyt, ainek fája. A vörös hadsereg munkásai álltak a fronton, amikor Csucsánál és Zilahnál megindult a támadás és 70-80 magyar katona megsebesült. Kratochwil ezredes levélben fordult hozzá kötszerért, mire ő utasította Bacza gyógyszerészegédet s Sauerwald orvosfőnököt, hogy kérjenek a gyógyszerárakban kötszert. Nem kaptak, mert a gyógyszerárak nem akarták árúikat a hatóságok maximális áron kiszolgáltatni. Nem akarhatta, hogy a katonák elvérezenek és ezért elrendelte a kötszerek rekvirálását.

Az Osztrák Magyar Bank 24 milliójával kapcsolatban emelt zsarolási vádról Handler Gyula kijelentette: Ez nem volt zsarolás, mert hiszen sem magannak, sem egy harmadik személynek nem akartam jogtalanul vagyoni hasznót szerezni, csak azt akartam és el is értem, hogy az állam hivatalnokai ne maradjanak fizetés nélkül.

Az elnök ezután a tárgyalás folytatását szerdán reggel 9 órára tűzte ki.

A mai tárgyalás

A bíróság ma reggel negyed 10 órakor folytatta a főtárgyalást.

Először közli vádlottal a következő vádat, amely szerint ő Dénes Lajos dr. főorvosost 1919 március 22-ike körül az I. számú tartalék kórházparancsnoki állásából elmozdította. Vádlott előadja, hogy ezt a kórházi ápolók és betegek renitenskedő magatartása miatt kénytelen volt megtenni.

Következik Dénes Lajos dr. főorvosos kihallgatása. A kommun kitérése előtt az I. számú tartalék kórházban, amelynek parancsnoka volt, több beteg renitenskedett. Ő Handler Gyulához, az akkori kormánybiztoshoz fordult, aki megígérte, hogy a renitenskedőket el fogja távolítani. Ki is küldött katonákat a kórházba, ezek azonban a betegek eltávolítására kapott parancsot nem akarták végrehajtani. A kommun kitérése után Handler, aki akkor már tudomása szerint egészségügyi megbízott volt, közölte vele, hogy kénytelen őt elmozdítani és mással helyettesíteni. Tanut a bíróság megesketi.

A halastó rekvirálása

Kondor Kálmán városi főszámvévó a következő tanu. A Haltenyészti r.-t. hortobágyi halastójának köztulajdonba való vételéről tesz vallomást. Budapestről jött le két megbízott, akik a tanácsulésen bejelentették, hogy a halastóval kommunizálni kell. Ezekkel együtt kiment a halastóhoz, ahol a két pesti küldött pontos leltárt vett fel, amelynek alapján a város átvette a halastóval.

Először közli vádlottal a kommunizálás alkalmával felvett jegyzőkönyvet. Tanu vallomása szerint ezt a jegyzőkönyvet Handler diktálta. Handler kijelentette, hogy a halastó már nem a vállalaté, hanem a városé és megtiltotta, hogy onnan a direktorium engedélye nélkül bármit is elvigyenek.

Török dr. védő kérdésére tanu kijelenti, hogy az egész kommunizálásnál nem Handler, hanem az egyik pesti kiküldött látszótt főszerepet játszott. Nézete szerint Handler evvel meg akarta akadályozni azt, hogy valamit Pestre elvigyenek a felszerelésből. Különben onnan semmit el nem vittek, még a pénztárban volt készpénz sem, minden maradt a régi.

Regőcz Károly, a Haltenyészti r.-t. tisztviselőjének kihallgatása következik ezután. Pestről küldték le őt Német József munkással a kommun első napjaiban, hogy a

halastóval, amennyire lehet, megvédje. A kommunizálás után a telepen minden úgy maradt, amint volt. Vádlott kérdésére előadja, hogy ő mint a tisztviselő, Német pedig mint a munkások bizalmifőnöke jelent meg itt. A tanut megesketik.

A kötszerek rekvirálása.

Mező Ernő gyógyszerész a következő tanu. 1919 április 21-én a helybeli lapokban Handler aláírásával egy rendelet jelent meg, amelyben felhívták a gyógyszerészeket, hogy a birtokukban levő kötszereket szolgáltatassák be. Az ő gyógyszerárak 8-900 korona értékű kötszert szolgáltatott be, ezután értesítették őket, hogy többre egyelőre nincs szükség. A gyógyszereseket csak azért adta át, mert félt, hogy különben főbélőik. Az átvételnél nyugtát kapott a beszállított anyagról, amelyet nem próbált meg sehol sem beváltani. Tanut a bíróság megesketi.

Jóna Gyula, Muraközy László, Arany Árpád, Batáry István dr. és Székely Adorján gyógyszerészek az előbbivel teljesen egyező vallomást tesznek. Valamennyien és még egy-néhány gyógyszerész, akik a tárgyaláson nem jelentek meg, egyenkint több száz korona értékű kötszert szolgáltatottak be.

Poroszlav László, az Alföldi Takarékpénztár vezérigazgatója a következő tanu. Elmondja, hogy 1919 április 22-én egy levél érkezett a bankhoz, Handler Gyula aláírásával, amelyben felszólítják a vállalatot, hogy fizessen ki százezer koronát a Munkásbiztosító Pénztárnak. Ez meg is történt, a takarékpénztárhoz beszállított kommunista bizalmifőnök a kért összeget kiutalták. A munkásbiztosító igazgatója, Gáspár Géza dr. kijelentette neki, hogy ezt a százezer koronát vissza fogják a banknak fizetni; felszólítására október 10-én 60.000 koronát vissza is fizettek már. Vallomására megesketik.

Berzöffy Vince, az Alföldi Takarékpénztár titkára elmondja ezután, hogy április 20-án vörös katonák felvezették őt a direktorium elé, ahol tőle és a többi debreceni bankok embereitől több mint egy millió koronát követeltek; amint mondták, a vörös katonák zsoldjának fedezésére. Ők minden készpénzüket átadták, a direktorium sürgető követelésére. Ugyanekkor Handler azt mondta, hogy neki is feltétlenül szüksége van százezer koronára, mert a betegek éheznek a kórházban. Ő hivatkozott arra, hogy pénztárukat éppen most ürítették ki teljesen, Handler azonban ragaszkodott követeléséhez és biztatta őket, hogy ne féljenek semmit, mert a Munkásbiztosító ezt az összeget feltétlenül meg fogja fizetni nekik.

A bíróság a tanut megesketi.

Az Osztrák-Magyar Bank 21 milliója

Ezután Wilhelm Emil, az Osztrák-Magyar Bank debreceni fiókja főnökének vallomását olvassák fel: 1919. április 22-ikén Handler Gyula lefoglalta azt a 24 milliósi pénzküldeményt, amelyet a budapesti főintézet küldött Debrecenbe és bevitette az adóhivatalba. Ennek egy részét, a tisztviselők fizetésére használták fel, más részét a bank később visszakapta.

Ügyész: Kinek az utasítására vette Ön fel azt a 21 milliót?

Vádlott: Böhm Vilmos vörös hadseregparancsnoknak az utasítására.

Ügyész: Ön tehát még ebben az időben is elismerte Böhm Vilmost diszponáló tényezőnek, mikor már megszabadultunk tőle?

Vádlott: Nem ismertem el, hanem örültem, hogy ezt a pénzt a város számára megkaphatom tőle.

Ügyész: Miért nem adta akkor vissza ezt az összeget jogos tulajdonosának, az Osztrák-Magyar Banknak? Ha Ön tényleg úgy érzett volna, mint mi, úgy ez lett volna első dolga!

Vádlott: Én a pénzt az adóhivatalnál helyeztem el, ahol jogos tulajdonosa bármikor megkaphatta.

En beületesen jártam el, a pénzt lojalis és törvényes helyre juttattam el.

Ezután az elnök a tárgyalást félbeszakítja és öt perc szünetet rendel el. Szünet után Keller József dr., a Magyar Általános Hitelbank debreceni fiókjának igazgatója az első tanu. Elmondja, hogy az intézet a direktorium rendeletére 100.000 koronát fizetett ki a Munkásbiztosító Pénztárnak. A pénzt rendes nyugta ellenében vették át, az Augusztakórház céljaira. Az összeggel a Munkásbiztosítót folyószámlán megterhelték.

A többi tanuk

Pacz Béla volt repülő főhadnagy, Herkely Gyula csendőrnagy, Kálmán Ignác sütőmunkás és Burián Károly, a Munkásbiztosító Pénztár tisztviselője, vallomása után Handler adta elő védekezését a harmadik vádpontra vonatkozólag, amely szerint vádlott 1919 április 20-ikán elrendelte, hogy a debreceni orvosok lépjenek be a vörös hadseregbe, ezenkívül két vagon, itt rekedt muniációt elszállítottat a vörös hadsereg után és azt nekik átadta. Ezután az elnök a főtárgyalást félbeszakította és annak folytatását délután négy órára tűzte ki.

Esterházy Móricot kizárták a Jockey-klubból

Bécsből jelentik: A Jockey-klub igazoló eljárást indított Esterházy Móric gróf volt miniszterelnök ellen a proletárdiktatura idején tanusított magatartása miatt. A vizsgálat megállapította, hogy Esterházy Móric gróf a diktatura alatt saját birtokainak termelőbiztosai volt és állandóan érintkezett a proletárok exponált vezéreivel. A klub ezért Esterházyt kizárta tagjai sorából. A Jockey-klub határozata folytán Esterházy összes kaszinóbeli tagságairól lemondott.

Ujabbban érkezett

gyapjuszövetekben

nagy választék a

Feldheim Testvérek

kizárólagos posztóáruházában

Király-utca 4. szám.

Az ipartestület igazoltatása

Felhívás.

A kereskedelmi m. kir. miniszter ur 42410/920-21. sz. rendeletével az ipartestületek vezetőségének és alkalmazottainak a tanácsköztársaság ideje alatt tanusított magatartása és eljárása céljából igazoló eljárás megindítását rendelte el.

A helybeli testület elleni vizsgálat lefolytatásával én biztatom meg.

Fölhívom azért mindazokat, akik az Ipartestület előjáróságának és tisztikarának valamelyik tagja ellen akár a népköztársaság, akár a kommunizmus alatti viselkedésére (pl. propagandának szóban vagy írásban való kifejtésében, a tagok terrorizálásában, politikai megbízhatóság szempontjából való minősítésében, azok közvetlen vagy közvetett üldözésében, nemzetellenes nyilatkozatban, vagy viselkedésben, előnyösebb alkalmazás kijárásában vagy arra való törekvésben) terhelő adatok birtokában vannak, azo-

kat nekem három napon belül aláírásukkal és pontos címükkel ellátva írásban hozzák tudomásomra. Névtelen följelentést figyelembe nem veszek. (Rendőrség, 1. em. 56 ajtó.).

Megjegyzem, hogy az igazoló eljárást a testület törvényesen megválasztott tagjai ellen fogom lefolytatni.

Dr. Papp Lajos,
iparügyosztály vezető r.-kapitány.

FRICZI kalap-szalomban
óriási választékban a legszebb kalapok kaphatók. — Városházával szemben. —

A szombathelyi hadosztály szimfonikus hangversenye

Mint már megírtuk, május hó 29-én, szombaton este 8 órakor a szombathelyi gyaloghadosztály gyalogezredének zenekarai fényes műsoru szimfonikus hangversenyt rendeznek a Bika dísztermében. A hangverseny jövedelmét a szibériai hadifoglyok hazaszállításának és a hadosztály zenealapjának javára fordítják.

Már a nemes cél érdekében is kötelessége a hazafias debreceni közönségnek, hogy érdeklődésével biztosítsa a hangverseny teljes sikerét. Ez a hangverseny azonban a célra való tekintet nélkül is joggal tarthat számot a legmesszebbmenő érdeklődésre. Az előadásra kerülő szimfoniák a zeneköltés legnagyobb mesterének halhatatlan remekművei, a zenekarokat vezénylő karnagyok országosan ismert művészi kiválósága pedig minden reklámnál ékezőbbül megkezeskedik arról, hogy a hangverseny kimagaslóan emlékeztető művészi eseménye lesz a debreceni zeneéletnek. Paulusz Béla, Kuhnert Gyula és Schuhfried Adolf karmesterek vezetésével Erkel, Schubert, Grieg, Berlioz és Lorenz csodálatos alkotásai fogják gyönyörködtetni a zenekedvelő debreceni közönséget.

A zenének ezek az óriásai szólalnak meg szombaton este a Bikában örökéletű szimfoniák zengő nyelvén. Különösen Grieg Peer Gynt-Suite-jének interpretálása hat a legmagasabb szenzáció erejével a tökéletes hangszerelésen keresztül. Lorenz József százados előjátékának hegedű-szólóját Paulusz Béla karmester fogja játszani a legnagyobb mesterekre emlékeztető tökéletességgel.

Teljes dícséret és elismerés illeti Lorenz József századost, a hadosztály zenei referensét, aki a hangverseny rendezésével értékes, maradandóbecsű munkát végzett. A százados maga is zeneszerző s munkáit zeneiskorokban a legteljesebb elismerés hangján említi. A hangverseny műsora, amelyet itt közlünk, magában is elegendő, hogy érdeklődést keltsen mindenkiben, aki igazi barátja a zenének:

1. Erkel Ferenc: Nyitány »Hunyadi László« operából. Karnagy: Paulusz Béla. gy. e. 2. Schubert Ferenc: H-moll Symphonia. a) Allegro moderato. b) Andante con moto. Karnagy: Schuhfried Adolf. gy. e. 3. Lorenz József: Előjáték Molnár F.: »A Farkas« című vígjátékához. Karnagy: Schuhfried Adolf. gy. e. 4. Edvard Grieg: I. Peer Gynt Suite. a) Le matin, b) La mort d'Asc, c) La danse d'Anitra, d) Dans la halle du droi de montagne. Karnagy: Kuhnert Gyula. gy. e. 5. Berlioz Hector: »Nagy Rákóczy«. Hangverseny induló. Karnagy: Paulusz Béla. gy. e.

Férfi fehérneműeket
mérték szerint a legszebben készít **Berman Nándor, Hatvan-u. 31.**

Saját készítésű cipők

legjobb kivitelben és legolcsóbban beszerezhető készen és méret után

Grünwald cipőüzem

SAS-UTCA 4.

Kölcsönös-segélyező épület.

HIREK.

— **Boroecics tábornagy meghalt.** Klagenfurtból táviratozzák: Laibachi jelentés közli, hogy Boroecics tábornagy, az olasz frontunk utolsó főparancsnoka, 64 éves korában meghalt.

— **Ruha a menekülteknek.** Az országos menekültügyi hivatal debreczeni kirendeltsége értesíti azokat a menekülteket, illetve kiutasított tisztviselőket, akik a hivatalnál férfiruhára a közölt áron előjegyezték magukat, hogy a ruha megérkezett és a kiosztás az A—L betűkkel kezdődő vezetéknevek részére június hó elsején, a más betűvel kezdődő vezetéknevek részére 2-án fog megtörténni délután 3—5-ig. A cipők még nem érkeztek meg.

— **A nyugdíjas katonatiszti családok figyelmébe.** A nyugdíjas katonatisztek országos szövetségének „Nyukosz» című lapja első és második számában bőven kifejti a nyugdíjas katonatisztek és özvegyek fájdalmas sorsát, melyen csak a tömörülés segíthet. Ismételtlen felkérjük azokat, kiket a sors előnyös anyagi helyzettel ajándékozott meg, lépjenek be, mint tiszteletbeli, alapító- és pártolótagok a szövetségbe, ajánlják fel ösztököléseiket, mozdítsák elő szóval és tettel e nemes ügyet. Beiratkozások: a »Nyukosz» debreceni fiókjánál: Péterfia-utca 20. sz. alatt; hivatalos órák délelőtt 10 órától 12-ig és 1—2 óráig.

— **Lebélyezik a leit.** Budapesti tudósítónk jelenti: A román hivatalos lap közli, hogy a román kormány rendeletet adott ki a lei-bankjegyek lebélyezéséről. A lebélyezés alkalmával a jelenlegi érték 40 százalékat adják vissza, 60 százalékat pedig visszatartják.

— **Uj rendőri ügyész.** A város felterjesztésben kéri a belügyminisztert, hogy Kölcsey Sándor dr. tb. főügyészt nevezze ki rendőrségi ügyésszé, miután Kölcsey dr. e tisztséggel járó teendőket már hosszabb idő óta végzi.

— **A guti vasuti állomás.** A debrecen—nyirbátori vasut r-t. igazgatósága tegnap tartotta Gergely Vilmos dr. elnöklelete alatt a közgyűlést előkészítő ülését, melyen a várost Márk Endre polgármester és Magoss György dr. tiszti főügyész, a vasut-társaságot Majerszky Mihály üzletigazgató képviselte. Az ülésen szóba került a guti vasut kapcsán létesítendő új állomásépület kérdése. A szerződés a társaságot kötelezi az építésre, amelyre a társaság hajlandónak nyilatkozott. Ez ügy elintézése céljából Márk Endre polgármester és Magoss György főügyész legközelebb Budapestre utaznak, hogy a kereskedelmiügyi miniszteriumban tárgyalásokat folytassanak.

— **A közalkalmazottak beszerzési csoportja közli,** hogy a fővámhivatalnál lévő irodát áthelyezte pénzügyi palota I. em. 9. szám alá, hol a tagsági és kedvezményes ellátási ügyek kizárólag délután 4—7 óráig intézhetnek. Felkérjük a tago-

kat, hogy említett ügyeket csakis a délutáni órákban intézzék. Kedvezményes ellátásra vonatkozólag az utólag rendelt bejelentések megérkeztek. Vidéki tagjaink minden községből küldjenek be egy megbízottat, aki a »Bejelentés» úrlapokat átveszi, Amely testületeknél »Bejelentés» úrlapok visszamaradtak, szíveskedjenek azokat hozzánk visszaküldeni, mert ilyen úrlapunk igen korlátozott mennyiségben van.

— **A halastavakat átadták a részvénytársaságnak.** A hortobágyi halastavakat kedden adta át a város a Haltenyészti részvénytársaságnak. Az átadás aktusánál a társaságot Dobránszky Béla igazgató képviselte. Az építkezési munkálatokat a társaság már saját rezsijébe folytatja.

— **Jön a budapesti Bekto-cirkusz.**

— **Nemzeti indulók.** 1. Horthy-induló. 2. Lehár-fiúk indulója. 3. Piave-induló, szövegét írta: Szabó Gyula, zenéjét írta: Lehár Ferenc, a 3. induló 1. füzetben K 22— Kapható: Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvkereskedésében.

— **Vegytek menekült-bélyegeket!**

— **Ne sajnálja,** hogy beszüntetem Péterfia 58. alatt a régi nyakkendő átalakítását. Junius 1-től Rákóczi-u. 23. alatt megint újalakítom legrosszabb nyakkendőit is.

— **Molykár ellen** és nyári megőrzési vállalatokat Széchenyi-utca 40. szám alá helyeztem át. Elvállalok mindenféle szörme és teli ruhákat megóvásra. Adler szücs, Széchenyi-utca 40.

— **Villamos szakmába vágó** legkomplikáltabb munkákat készit és javit Földvári elektrotechnikai gyára Széchenyi-utca 55.

— **Legfinomabb gyapjuszövetek** Kupfer és társánál Kistemplom-bazár.

— **Végh Gyula szücs** elsorangu modern és legnagyobb molykár ellen biztosító és megóvó beraktározási vállalata (saját ház) Debreczen, Piac-utca 4.

HIRDETMÉNY.

Földesi és Tsa papkereskedése Debreczen, Csapó-utca 16 sz. alatt az udvarban. Állandóan raktáron tart: Riz Abadie és Club specialitécigaretta-papírt, Pax-hüvelyt, levél-, író- és csomagolópapírokat, író- és rajzszereket viszonteladók részére a legolcsóbb napi árban.

SZINHÁZ.

Vigszínház.

Pénteken: Tul a Nagykrivánon, operett.
Szombaton: Igmándi kis pap, népszínmű.

Vasárnap délután: Tul a Nagykrivánon, operett. Este: Igmándi kis pap, népszínmű.

Hangverseny a szibériai magyar foglyok javára. A Szibériában szenvedő magyar hadifoglyok hazaszállítási költségeinek fedezésére jun. 1-én este fél kilenc órakor a Csokonai-színházban nagyszabású hangversenyt rendeznek. Közreműködnek V. J. F. r e m o w J a s a, a szentpétervári volt cári színház művésze, Gy. M á r k u s Lili zongoraművész, J. H u d á k Julia, a hírneves ballerina és S i m o n Sándor operabájos. A kíséretet katonazenekar látja el Mislay István vezetésével. Jegyek Aszmann Ferenc divatüzletében előre válthatók. Felülfizetéseket a jótékony célra köszönettel fogad a rendezőség.

— **Színházi hírek.** Ma lép fel utoljára a debreceni Vigszin-

házban Bokits Edit táncművésznő, a magyar Hildegarde, aki a tegnapi zajos sikere utáni megismélti kiváló műsorát. A táncszámok közt három irodalmi értékű egyfelvonásos kerül színre. A Pillangó kisasszony szombati esti előadásán érdekes vendégszereplések lesznek. Fellépnek Poroszlai Tökés Ilona, Katuska és Tihanyi Oszkár a címszerepben. Csellant Kormos Ferenc játssa.

Egy dollárkirálynő kalandjai II. Kalandor történet 5 folytatásban, második rész »Az éjszaka rejtelméi» bemutatja az Apollo. Az amerikai filmművészet mesterműve, amelynek izgalmas cselekménye nem téveszti el a hatást. Előadások 5, 7 és 9-kor. Jegyelővétel.

Desperado, egy feltaláló története, 3 felvonásos amerikai film és A fogadott gyermek, vigjáték 2 felvonásban bemutatja az Arany Bika Mozi.

Judex azok közé a filmattrakciók közé tartozik, amely mindjárt az elején magával ragadja a nézőt. A leggyönyörűbb természeti és interieur felvételek. A meseje pedig romantikus, de van benne sok detektív-kaland is. A szezon egyik legnagyobb kaliberű darabja ez, amelynek jelentőségét főképpen az a körülmény fokozza, hogy a rendezés bámulatba ejtő. A főszereplő René Cresté, Franciaország legjobb filmstarja; a két kis gyermek szereplő pedig utóéletellen. Jegyelővétel délelőtt 10—12-ig, pénztárnyitás délután 4 órakor az Urániában.

Német béke-

béli valódi anylin festékek és a

„KÖZPONTI“

vegylisztító és kelmelesítő intézetben

Varga-utca 1. Iparbank-palota

elkészült ruhaneműekkel a nt.

megbizóink mindenkor teljes

mértékben voltak megelégedve.

Becsületes és lelkiismeretes munka!

Bőr- és szörme festészet.

Számtalan elismerő levél.

Bevásárlók figyelmébe!

Ajánlok la. kákkövet, la. raffiát, kénvirágot, szőlőkötöző zsinetet, kocsikenőcsöt, budai földet, Hungáriakéket, cipőkrémet, kékvizet, boraxot, ruhafestéket minden színben, légyapírokat, pipere-szappant, »Liliom« fehér cipőtisztítót, Riz-Abadie papírt, különféle cigaretták hüvelyeket, fűgét, mazsolát, szilva- és gyümölcszeket, mustárt, Szent János kenyeret, gertyát, Franck- és Szitkávét, szappanfőző zsirszóda, fondant-cukorka.

Viszonteladóknek árengedmény !!

LINDENFELD J. JENŐ

fűszer- és gyarmatáru nagykereskedő DEBRECZEN, Dégenfeld-tér 7. szám.

Málnaszörp,

Fondant cukorpótló,

likőr, rum, cognac pucsenyeborok, csokoládé s mindennemű csemege nagy választékban kapható

Burg Sámuel

fűszer és csemege üzletében,

Kossuth-utca 19. szám

Csokonai-színházszal szemben.

LENGYEL KÁROLY

kelmelesztő és vegylisztító.

Ipari telep: Kínizai-u. 82. Költőtelek hely: Vár-u. 9.

Apró gyertya,

Fanck-kávé, zsirszóda, fénymáz, fűge, ásványvíz, valamint egyéb fűszer- és gyarmatáru legolcsóbban beszerezhető

Kupfer Ignácznál,

Bádogos-utca.

Viszonteladóknek árengedmény

Ajánlunk

leszállított árban Fedák, Robinson crémet, antinicotin hüvelyeket, Abadie, Waldes cigarettapapírt, kefe, meszelő és minden rövid, szövött, norinbergi árut elismert szolid árban

Lettner és Römer

rövidáru nagykereskedése

Hatvan-utca 2 sz.

Tölgy- és akác tűzifa

Ölenként és aprítva házhoz szállítva, valamint száraz, aprított vegyes galyfa főzéshez igen alkalmas. Ölenként 850 k.: rona árban kapható

EMERICH VILMOS

(üzifakereskedőnél.)

Központi iroda: Hatvan-utca 19.

Telep: Újvárosi-u. 8. szám.

Csapa tó körház mellett.

Koszorus fűge

Citrom

legolcsóbban beszerezhető

ULLMANN SALAMON cégnél

Piac-utca 69. sz.

SILVIA ruhafesték

minden üzletben kapható.

Gyári Iőraktár

Fleischer Mór

nagykereskedőnél

HATVAN-UTCA 15. SZÁM.

Saját készítményű

»valódi«

bőrlábszárvédők,

kéz- és utazó-

bőröndök, mell-

tárcák kaphatók,

valamint a szak-

mabell javításokat

»készít«

FEUERMANN bőrdandós,

Piac-utca 44. sz. udvarban.

Gummibélyegzők

gyorsan és pontosan készílnék a

DEBRECENI ELSŐ

BÉLYEGZŐGYÁR

ÉS KÖNYVNYOMDÁBAN

Piac-utca 81. szám.

Mindennemű férfi- és női ruhák, gummiköpenyek, napernyők stb. tisztítását és festését minden színre gyorsan és legolcsóbban végzi, sürgős vagy gyász esetben 24-48 órán belül

Cigarettapapírok, hüvelyek

és mindenféle rövidárak szolid olcsó árban

Csillag Adolf

rövidáru nagykereskedőnél, Bádogos-utca 1. szám.

A vevőközönség figyelmébe

ajánlom, hogy kaphatók nálam olcsó árak mellett gyermek-, fiu- és leány-szandálok, bábé- és gyermek-cipők, női és férfi vászon-cipők, bazár-árak nagy választékban. Viszonteladók megfelelő árkedvezményben részesülnek.

NEMZETI NAGY BAZÁR

EMERICH SAMU,
Dógenfeld-tér és Csapó-utca sarok.

Elsőrendű irodai erő,

perfekt a könyvelésben, levelezésben, továbbá fiatalabb kereskedő segéd felvételük. Részletes ajánlatok.

KÖRNER BÉLA Hajdusoboszló címre küldendő.

Bocskay és más katonasapkák, 10-15 éves fiú sapkák 24 órán belül készülnék és készen kaphatók Széchenyi-utca 16. keresztpület.

Téli szalámi

Spiró Sámuelné fűszer- és csemegeüzletében, Szent Anna-utca 5. sz.

Védekezzenek

a molyok ellen! A legideálisabb molyirtó a „PANAPHTAL” molypapír. Törv. védve.

Nem pótszer! Minden eldűgít felülmul.

Nagybani árusítás:

Bettelheim Miksa és Társa, BUDAPEST, Vilmos császár-ut 16.
Wertheimer és Frankl, Budapest, Hold u. 6.
Salamon A. és fia, Budapest, Király-u. 14.

Akar ön jó cipőket

jutányos árban hozatni? úgy kérjen árjegyzéket, az évek óta legmegbízhatóbbnak elismert cégtől. ooooo

Elsőrangú minőségű cipőárak szállítása! Legerősebb munkásbakancsok, női parasztcipők, fiu és gyermekcipők szállítása. Finom külföldi

női divatcipők

raktára. Számítalan elismerés jó áruk szállításáért. Vidékre legmondosabb erős csomagolás és naponta széjjelküldés postán

Müller L. K. és Tsa, Budapest, Károly-körút 4. 1. em. Alapítva 1912. Alapítva 1912. Szövetkezetek, Uradalmak, Kisgazdák szövetkezetek. Árjegyzéket azonnal küldünk! Irjon még ma, mire van szükség!

Friedländer Testvérek

szőlőbirtokosok és borszárművelők Széchenyi-utca 29. sz.

Ajánlják saját termelésű boraikat a legolcsóbb napi árban

Ha gyümölcsstermését

biztosítani akarja, használjon Fortuna permealézó és hernyóirtó port. Egy csomag ára 6 K. Viszonteladók nagy árkedvezmény!

Tetra vegyszertári vállalat Budapest, Tetra VII. Baross-tér 18. szám.

APRÓ HIRDETÉSEK

POSTA.

Őszi rózsák
Elfoglaltságom nem engedte, hogy a jelzett helyen és időben megjelenhettem volna. Azonban vasárnap délután 5 órára szívesen megígérem. Ismertető jel az, amit a levelében említett.

VÉTEL.

Aranyat, ezüstöt, briliánsokat magas árban veszek. Schiffman ékszerész, Piac-u. 67. sz.

Sárga viaszot bármilyen mennyiségben napi áron vásárol Grósz Nagy Ferenc Arany egyszaru gyógyszer-tára, Színház mellett.

Veszer és adok mindenféle ékszer, aranyat, ezüstöt és drágaköveket. Krámer József, József kir. herceg-utca 3.

Ocska, elnyűtt nyakkendőkből új nyakkendőket készítek olcsón. Péterfia-u. 19. keresztpület.

ELADÁS.

Eladó
12000 cement téglák és 2 drb 8 fiókos nagy nyulketrec. Értekezhetni Vár-utca 8. szám.

Könyvberendezések, bútorok kaphatók Bálint József asztalosnál. Csapó-utca 67.

Országos rendszerű 4 soros kaptárak elsőrangú kivitelben kaphatók a Debreczeni Mezőgazdasági Gépgyár Részvénytársaságánál.

Nagyon finom trikók, ujas és ujjatlanok, érkeztek Dr. Hegedűs Gyermekdivatházába, Simonffy-u. 2.

Jékarban levő állatmázsa fahódeval, göré, aklok és deszkamenüek eladók. Értekezhetni a délelőtti órákban Csapó-u. 15. sz. alatt.

Egy zsaket csikos nadrág fehér mellényvel eladó 4000 kor. elsőrendű anyag teljesen jó állapotban magas alakra. Cím a kiadóban.

Egy nagyon szép fekvő gyermekkosci eladó 2500 koronáért. Cím a kiadóban.

Tenniszrakelt, egy teljesen új és egy keveset használt, eladó. Cím Péterfia-u. 13. 3. ajtó.

KERESLET.

Jó házból való tanuló felfogadók mielőbbi belépésre Ullmann Salamon Piac-u. 69.

Ügyvédi irodába gépirást is tudó író. Kisasszony felvétetik. Értekezhetni Hatvan-utca 63. sz. Hoff Lajos.

Fűszer engrókereskedőségét felfogadók mielőbbi belépésre Ullmann Salamon

Egy jó szabómunkást felveszek Morgenstern Manó úri szabó Szent Anna-u. 5.

Jékarban lévő irodai berendezést és pénzeszközöket keresek megvételre. Berendezés jellegével.

Debreczeni Üvegkereskedelmi R.-t.

(volt Szabó Lajos Fial üzlet) Tiszapalota.

A nagyérdemű közönség becses tudomására hozzuk, hogy üzletünk számára nagymennyiségű porcellán árukat sikerült beszerezni, melyeket a nagyérdemű vevő közönség szíves figyelmébe ajánlunk.

Raktáron vannak:

Étkező-, kávé-, teás-, vizes-, likőrös-készletek, továbbá évek óta nélkülözött porcellán tányérok, talak, csuprok, vizespoharak, kancsók, palackok.

JÉGSZÓDA

kékkő, raffia, gyümölcsíz vágatóáru, cukorka különlegesség legolcsóbban beszerezhető

Adorján Jenő és Tsa

fűszer-, gyarmat- és rövidáru nagykereskedő cégnél Széchenyi-utca 24., az udvarban. Csak viszonteladókknak

KÖZPONTI

(nyaralási vállalat), Debreczen, Kossuth-utca 39. felvállal mindennemű fuvarozást helyben és vidékre.

Jégszóda,

szalakáli, fondant cukorka, rézgálic, raffia és mindenféle fűszer-és gyarmatárutakat viszonteladók a legolcsóbban szerezhetik be

FRIEDMANN SIMON

fűszer- és gyarmatáru nagykereskedőnél, Arany János-utca 8. sz. Osztrák Magyar Bankkal szemben.

VANGOR ANTAL

Elvállal irodai és bolti berendezéseket és minden szakmába vágó munkák készítését és javítását CSAPÓ-UTCA 9. SZÁM.

Eladó ház a Péterfia-utcán.

Utcai lakás, esetleg július 1-re beköltözhető. Értekezhetni Péterfia-u. 40. sz.

Fedák, Kürti, Mánás cipőkrémek, fénymáz, gyári főraktár :: **Fleischer Mór,** Hatvan-utca 15.

Felelős szerkesztő: Dr. HEGEDŰS LORÁNT.

Kiadó: HEGEDŰS ÉS SÁNDOR irodalmi és nyomdai részv. társ.

NŐI SZALMA ÉS TAGÁL, VALAMINT FÉRFI KALAPOK

ujjaalakítása

KALAPÜZEM

8

NAP ALATT PIAC-UTCA 9. SZ.

Városi és állami tisztviselők előnyárban részesülnek.

Nyomatott Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvnyomdájában, Piac-utca 49.